

ITBUSINESS

CZIBALMOS LEVENTE,
MODERN VÁLLALKOZÁSOK PROGRAMJA

A MODERN VÁLLALKOZÁSOK PROGRAMJA

AZ ELMÚLT HAT ÉS FÉL ÉV
DIGITÁLIS MÉRFÖLDKÖVEI

CENTER

TÍZEZER MILLIÁRD DOLLÁR DIGITÁLIS ÁTÁLLÁSRA

Digitális átalakuláshoz digital coach

Öt év alatt a duplájára nőhet a digitális átállásra fordított összeg globális szinten, és 2025-re elérheti a 2800 milliárd dollárt. A BME-n működő Ipar 4.0 Technológiai Központ szakemberei is részt vesznek abban a nemzetközi projektben, amelynek célja egy új szakma, a vállalatok digitális fejlesztéseit támogató digital coach képzési anyagának létrehozása.

Több mint tízezer milliárd dollárt költenek a vállalkozások világszerte a digitális átállásra a 2021-2025 közötti időszakban az IDC előrejelzése szerint. A kutatócég tanulmánya alapján ebben az öt éves periódusban évente átlagosan 16,4 százalékos bővülés várható az ilyen jellegű kiadásokban és ennek eredményeként 2025-ben a digitális transzformációra szánt összeg már elérheti a 2800 milliárd dollárt, ami több mint a duplája lenne a 2020-as értéknek.

Sokat költenek az ipari cégek

A tanulmány szerint a digitális átállással kapcsolatos beruházások során a vállalati működés javítása, a hatékonyabb innováció, a növekedés, illetve a jobb ügyfélmény kiemelt figyelmet kap majd. Az IDC elemzésében számos felhasználási lehetőséget is megvizsgált, és a szakértők arra jutottak, hogy a legtöbbet – 2025-ben már mintegy 120 milliárd dollárt – a gyártás robotizálására fordítanak majd a cégek globális szinten. Ezt követi a vállalati működés automatizálása, illetve a teljes körű ügyfélkezelés- és kiszolgálás, 90,9 és 74,7 milliárd dolláros költséssel. Ha iparágakra bontva vizsgáljuk a helyzetet, akkor a gyártás és a feldolgozóipar járnak majd élen a digitális transzformációra költött összegben, az IDC szerint 816 milliárd dollárt fordítanak ezen szektorok vállalkozásai erre a célra 2025-ben. Őket az üzleti szolgáltatói szektor és a kiskereskedelem követik majd. A kutatócég elemzése külön kitért arra is, hogy mi várható Európában a digitális átállás kapcsán. A tanulmány alapján a kontinensen 2025-ben 653 milliárd dollárt fordítanak erre a célra, ez több mint duplája lesz a 2020-as költségnek. Európában a pénzügyi és egészségügyi szektorba tartozó társaságok, illetve az üzleti szolgáltatók kínáló cégek növelik majd leggyorsabban a digitális átállásra költött összeget.

Letisztult kép

Az IDC elemzése is jól érzékelteti, hogy mekkora átalakulás megy végbe a világban, ami egyrészt óriási üzleti lehetőséget kínál a digitális transzformációhoz szükséges technológiákat, szolgáltatásokat, megoldásokat kínáló vállalkozások számára, másrészt pedig hatalmas kihívást jelent az átállást megvalósítani akaró társaságoknak. Nagy kérdés ugyanis, hogy még ha a szükséges anyagi erőforrások rendelkezésre állnak is, lesz-e elegendő tudás, szakértelem ahhoz, hogy a versenyben maradáshoz szükséges lépéseket megtegyék a cégek. Ebben segíthet a Ruhr University Bochum kezdeményezésére indult nemzetközi program, melynek célja, hogy a különböző méretű társaságokat a digitális transzformációban támogató szakembereket, digital coach-okat képezzenek. A program fontos mérföldkőhöz érkezett, mivel a módszertani alapok és a koncepció tisztázását követően elindult a képzéshez használható tananyagok fejlesztése. „A digital coach szerepe az lesz, hogy azokat a cégeket, amelyek érdeklődést mutatnak a digitalizáció iránt végigvezesse ezen a folyamaton”, fogalmazott

KOVÁCS LÁSZLÓ, BME IPAR 4.0 TECHNOLÓGIAI KÖZPONT

Kovács László, a BME-n létrehozott Ipar 4.0 Technológia Központ vezetője. A Központ szakemberei is részt vesznek a tananyag összeállításában, amelynek elsajátítását követően egy digital coach fel tudja majd mérni, hogy az adott vállalat milyen szinten van a digitalizációt tekintve, ki tud dolgozni egy menetrendet az igényekhez alkalmazkodó fejlesztésre, amihez eszközöket is javasol, illetve ha arra igény van, végig is kíséri a folyamatot a cégnél. „Egy digitalizációs fejlesztés nagyon összetett dolog, és számos irányba el lehet indulni, kezdve az adatgyűjtéstől, a termelés digitális leképezésén át egészen odáig, hogy hatékonyan és gyorsan tudja kezelni az egyedi megrendeléseket is a vállalat. Ahhoz, hogy egy cég eldönthesse, mire fordítja a jellemzően limitált pénzügyi nyíltságot, illetve energiáit, letisztult képet kell kialakítani arról, hogy az adott pillanatban hol tart és hova akar eljutni, és ehhez

CENTER

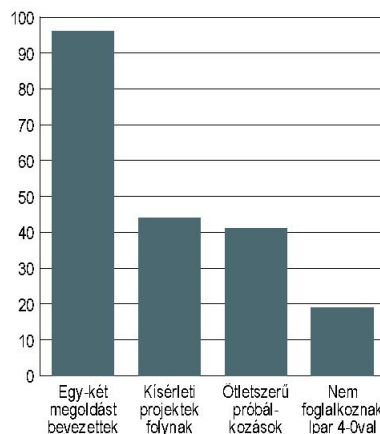
mi lesz a legjobb útvonal számára. Egy ilyen fejlesztés akár 1-1,5 évet is igénybe vehet", mondta el *Tordai Balázs*, az IVSZ Ipar 4.0 szakértője, aki szintén közreműködik a képzési projektben. „Az a tananyag, amelyet a nemzetközi projekt keretében fejlesztünk, képessé teszi a digital coach-okat arra, hogy attól kezdve, hogy megérkeznek egy céghez, amelyről lényegében semmit nem tudnak, eljuttassák a projektet oda, hogy megvalósul egy digitális megoldás. A sikeres vizsgát követően ezek a szakemberek rendelkeznek majd a szükséges tudással a gyártási folyamatok áttekintéséhez, az adatgyűjtéshez, ahhoz, hogy az egész digitalizációt átlássák, és ezzel segítik majd a fejlesztést megvalósító vállalat menedzsmentjét abban, hogy a szükséges erőforrásokat rendelje hozzá a projekthez”, tette hozzá.

A nagy egész egy része Magyarországon készül

A digital coach képzés kidolgozásában résztvevő nemzetközi csapat tagjai különböző modulok fejlesztéséért felelnek. Összesen tíz ilyen modulból áll majd össze a tananyag, a hazai szakemberek a „Corporate Strategy for Digital Transformation and Agile Project Management” című témakör kidolgozását vállalták. „Többek között azt mutatjuk majd be, hogyan célszerű kialakítani a digitális stratégiát, milyen szempontok, paraméterek alapján lehet kidolgozni, hogy mit akarnak digitalizálni, és hogyan lehet ezt elérni. Az anyagot kiegészítjük azzal is, hogy milyen Ipar 4.0 technológiák állnak rendelkezésre. Emellett azt is bemutatjuk, hogy a napjainkban divatos, agilis módszertant milyen jellegű

Az Ipar 4.0 megoldások elfogadottsága és a járvány

(válaszolók százalékában)

Hogyan hatott a járvány az Ipar 4.0 megvalósítására?

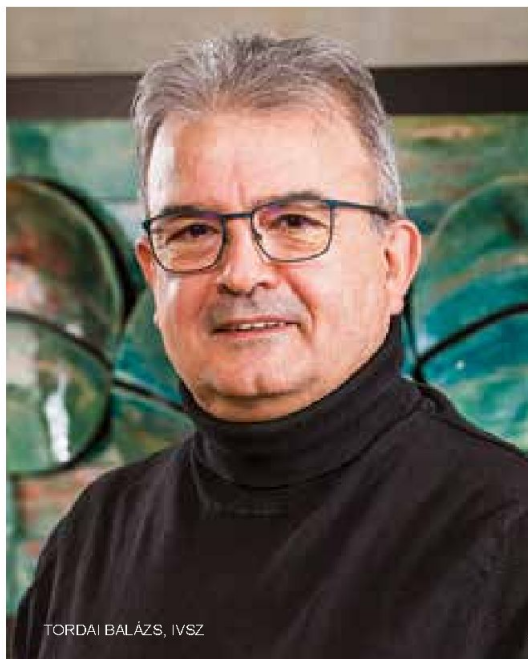

FORRÁS: MCINSEY, COVID-19 AN INFLECTION POINT FOR INDUSTRY 4.0, 2021. JAN.

fejlesztéseknél érdemes használni és melyek azok a projektek, amelyeknél nem célszerű bevetni. A tankönyv szövegét most kezdjük írni, nagyjából egy évünk van rá, hogy elkészüljünk vele. Célunk, hogy egy olyan tananyag álljon össze, amely lehetővé teszi, hogy önállóan is megszerezzék a szükséges tudást azok, akiket érdekel ez a téma. Ez a gyakorlatban például azt jelenti, hogy nagyon sok példával készülünk, azokon keresztül mutatjuk be az egyes fontos lépéseket, tennivalókat”, válaszolta a helyzetet Kovács László.

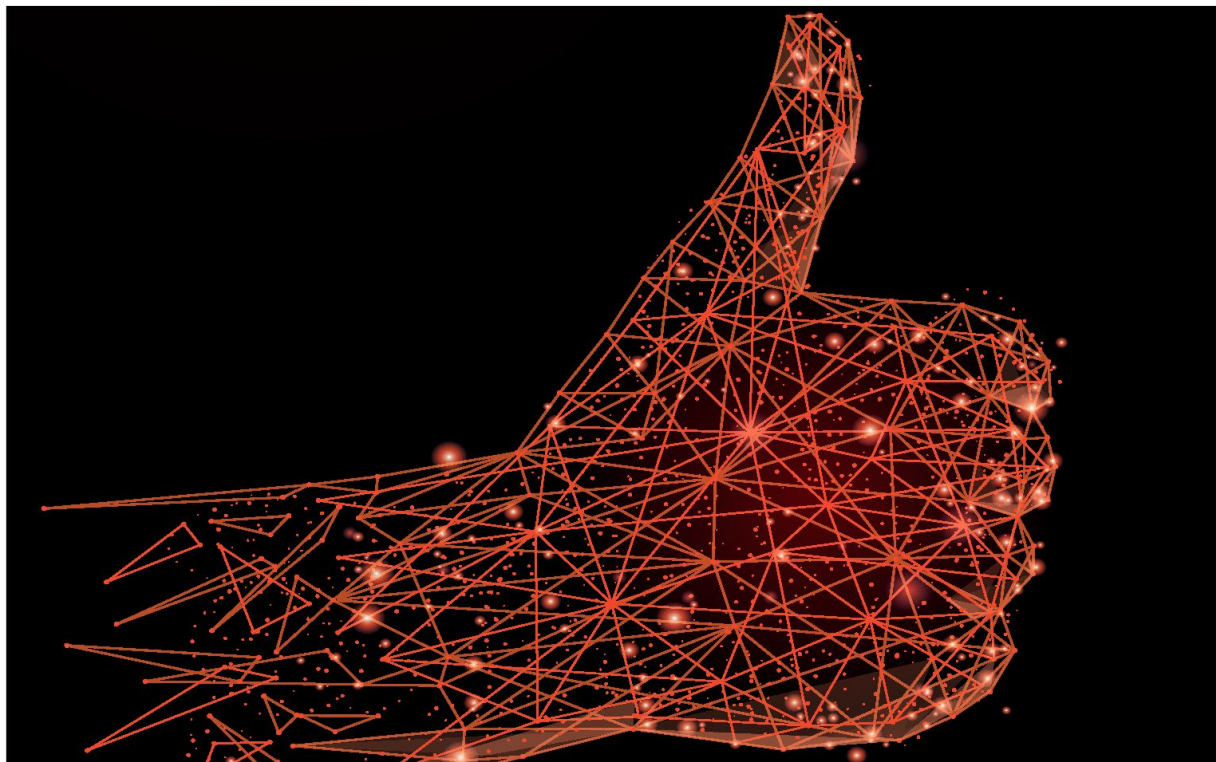
A kezdeményezés egy fontos része a „learning factory” koncepció, vagyis olyan minigyárak létrehozása, amelyeket oktatásra lehet használni. A Bochumi Egyetem létesítményében például komplett szerelősorok, CNC-gépek állnak rendelkezésre. A BME-n működő Ipar 4.0 Technológiai Központ is részben lehetőséget kínál erre. „Mi korábban megvalósítottunk egy mintagyár-projektet, most pedig az egyetem úgy döntött, hogy saját forrásból biztosít lehetőséget kis- és középvállalatoknak, hogy mélyebb ismeretekre tegyenek szert az Ipar 4.0 témában. A digital coach képzésnek is fontos része, hogy a leendő szakemberek megismerkedjenek a rendelkezésre álló technológiákkal, amire nálunk lehetőség van. Már most is tartunk olyan programokat, amelyek majd a képzés során hasznosak lehetnek, mint például az Ipar 4.0 szemléletformáló és a termelésben a gyors átváltásról szóló SMED (*single minute exchange of die, gyors technológiai átváltás – a szerk.*) workshopok” – fűzte hozzá Kovács László.

Az Ipar 4.0 Technológiai Központ vezetője beszámolt arról is, hogy több az egyetem részéről többeket bevonnának a tananyag elkészítésébe, és az Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszék mellett a Menedzsment és Vállalkozás-gazdaságtan Tanszékkel is megkezdték erről az egyeztetést. Ez azt eredményezi, hogy az informatikai és digitalizációs részek mellett a menedzsment rész is rendkívül erős lesz majd az elkészült képzési anyagban. Azt egyelőre még nem döntötték el, hogy milyen formában valósul majd meg a képzés. A német partnerek jelzései szerint Németországban egyetemi keretben belül lenne kurzus. „Mindenképpen szeretnénk itthon is szervezett keretek közötti képzést, akár posztgraduális kurzusként, vagy MBA-n belül valamilyen formában. A program keretében fejlesztett anyag nyilvános, bárki felhasználhatja, és a tovább dolgozhat rajta. Piaci szereplőkkel is egyeztetünk már arról, hogyan tudnák hasznosítani a létrejövő tananyagot”, fűzte hozzá Kovács László.

TORDAI BALÁZS, IVSZ

FORRÁS: ITB

Szükség van a fejlődésre

Azt, hogy mekkora szükség van a digitális átalakulást támogató szakértőkre jól mutatják a hazai kkv-k versenyképességére vonatkozó elemzések is. Az MNB „Versenyképességi jelentés 2021.” című kiadványa szerint bár a „vállalati dualitás”, vagyis a kkv-k és a nagyvállalatok közötti szakadék csökkent az elmúlt években, azért még mindig rengeteg a tennivaló. A jegybank szakértői elemzésükben úgy fogalmaztak, hogy „a kkv-k és nagyvállalatok közötti szakadék erősen meghatározza a hazai gazdaság hosszú távú növekedési lehetőségeit,

A kkv-k termelékenységére a nagyvállalatokénak még mindig csak kevesebb, mint 60 százalékát éri el

valamint a magyar gazdaságpolitika mozgásterét is. Mivel a kkv-k sok tekintetben ugyanazon a munkaerőpiacon versenyeznek, mint a nagy cégek, ezért a munkatermelékenységben kifejezett komparatív hátrányuk makrostabilitási kockázatokat is magában hordoz. Ha a kis- és középvállalatok nem tudnak javítani a hatékonyságukon, elesnek a megfelelő képzettségű munkaerőtől, mivel a nagyvállalatok elszívják előlük ezeket a munkavállalókat.”

Az MNB elemzése szerint 2010 óta mérséklődik a vállalati dualitás Magyarországon, a kkv-szegmens 12 százalékkal közeledett a termelékenységet vizs-

gálva a nagy cégekhez, ami jócskán meghaladja az uniós átlagot is. Azonban ennek ellenére 2018-ban a kkv-k a nagyvállalatok termelékenységének még mindig csak kevesebb, mint 60 százalékát éri el, amivel Magyarország az EU utolsó harmadában helyezkedik el.

„A kkv szegmens utóbbi időben látott kedvező folyamatai ellenére további jelentős strukturális felzárkózási tartalék azonosítható”, állapítja meg tanulmányában a jegybank. A magyar kkv-kre általában a passzív alkalmazkodás, azaz a piaci feltételekkel és az állami szabályozásokkal való sodródás a jellemző. A felmérések alapján alig akad közöttük olyan, amely tudatosan tervezi a jövőjét. Az olyan haladó digitalizációs megoldások, mint a felhőszolgáltatások, vagy a szenzormegoldások ugyan már jó néhány kkv-nál megtalálhatók, ugyanakkor a big data, a mesterséges intelligencia, a robottechnológiák, vagy a blokklánc szinte ismeretlenek az ebbe a körbe tartozó cégvezetők többsége számára.

Az ő számukra jelenthet komoly segítséget, ha megjelennek a munkaerőpiacon a digital coach-ok, akik hatékonyan tudják támogatni a kkv-k digitalizációs törekvéseit is. Az európai kkv-kkal összevetve – vásárlóerő-paritáson számolva – a magyar kis- és középvállalkozások helyzete kedvezőbb, termelékenységük eléri az EU27 80 százalékát az MNB tanulmánya szerint.

Kalocsai Zoltán